Government of Karnataka

माय - मराठी

Marati First Language

1

1st Standard

Text Cum Work Book

Part - 1

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

Karnataka Text Book Society®
6th Cross, Malleshwaram,
Bengaluru-560003.

Preface

The Textbook Society, Karnataka has been engaged in producing new textbooks according to the new syllabi which in turn are designed on NCF – 2005 since June 2010. Textbooks are prepared in 12 languages; seven of them serve as the media of instruction. From standard 1 to 4 there is the EVS, mathematics and 5th to 10th there are three core subjects namely mathematics, science and social science.

NCF – 2005 has a number of special features and they are:

- connecting knowledge to life activities.
- learning to shift from rote methods.
- enriching the curriculum beyond textbooks.
- learning experiences for the construction of knowledge.
- making examinations flexible and integrating them with classroom experiences.
- caring concerns within the democratic policy of the country.
- making education relevant to the present and future needs.
- softening the subject boundaries- integrated knowledge and the joy of learning.
- the child is the constructor of knowledge.

The new books are produced based on three fundamental approaches namely.

Constructive approach, Spiral Approach and Integrated approach. The learner is encouraged to think, engage in activities, master skills and competencies. The materials presented in these books are integrated with values. The new books are not examination oriented in their nature. On the other hand they help the learner in the all round development of his/her personality, thus help him/her become a healthy member of a healthy society and a productive citizen of this great country, India.

The most important objectives of teaching language are listening, speaking, reading, writing and reference work. These skills have been given a lot of importance in all the language textbooks. Along with the inculcation of these skills, fundamental grammar, opportunities for learners to appreciate beauty and imbibe universal life values have been integrated in language textbooks. When learners master these competencies, they would stop studying textbooks for the sake of passing examinations. In order to help learners master these competencies, a number of paired and group activities, assignments and project work have been included in the textbooks. It is expected that these activities would help learner master communicative skills. Ultimately, it is expected that students master the art of learning to learn and make use of these competencies in real life.

The Textbook Society expresses grateful thanks to the chairpersons, writers, scrutinisers, artists, staff of DIETs and CTEs and the members of the Editorial Board and printers in helping the Text Book Society in producing these textbooks. A few works of some writers and poets have been included in these textbooks. The textbook society is extremely grateful to them for giving their consent for the inclusion of these pieces in the textbooks.

Nagendra Kumar
Managing Director
Karnataka Textbook Society®
Bengaluru, Karnataka

Prof G S Mudambadithaya
Coordinator
Curriculum Revision and Textbook Preparation
Karnataka Textbook Society®
Bengaluru, Karnataka

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

हितगुज

मित्रहो,

भारतीय शिक्षण पद्धतीमध्ये अत्याधुनिकता आणण्यासाठी आणि शिक्षण अधिकाधिक विद्यार्थीकेंद्रित करण्यासाठी नवनवीन पद्धतींचा अवलंब केला जात आहे. पंचवार्षिक योजनांप्रमाणे विशिष्ट टप्प्यावर शैक्षणिक सुधारणांचे पुनरावलोकन करून वेळोवेळी विधायक बदलही केले जात आहेत. अर्थात शैक्षणिक सुधारणा करताना अलिकडच्या पंचवीस वर्षात 'समान राष्ट्रीय शैक्षणिक कार्यक्रम' राबविण्यात आला याची भारतवासीयांनी आवर्जून दखल घ्यायला हवी असे सांगावेसे वाटते.

सन 1986 मध्ये 'नवे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण' स्वीकारून शिक्षण पद्धतीत राष्ट्रीय समानतेचा पाया घातला गेला. 1998 पासून संपूर्ण देशभर 'सामर्थ्याधारित शिक्षण' या सुधारित योजनेचा प्रारंभ झाला आणि सर्व विद्यार्थ्यांना किमान सामर्थ्ये प्राप्त करून देण्याची जबाबदारी एक राष्ट्रीय कर्तव्य म्हणून शिक्षक बंधू भगिनींनी स्वीकारली आहे असे दिसून येते आहे.

बदलत्या काळाप्रमाणे आपण स्वतःच्या राहणीमान, आचार विचारात बदल करत असतो. शिक्षणक्षेत्र त्याला अपवाद नाही. अत्याधुनिकता आत्मसात करणे, नव विचार घेऊन पुढे जाणे. हा तर 'विद्या सरितेचा' स्थायीभाव आहे. बदल म्हणण्यापेक्षा समाजाभिमुख असलेले समाजोपयोगी 'नवविचार' ही काळाची गरज असते. राष्ट्रीय पातळीवर या नवविचाराचे मंथन निरंतर होत असते. या विचारमंथनातून तयार होणारे 'नवनीत' बालविकासाला पुष्टिकर असेल अशी आशा मनी बाळगून 2005 मध्ये 'अभ्यासक्रमाची राष्ट्रीय चौकट' तयार करण्यात आली. एन.सी.इ.आर.टी मध्ये तयार झालेल्या या राष्ट्रीय विचाराला 'एन.सी.एफ्-2005' असे संबोधिण्यात आले आहे. एन.सी.एफ-2005 बाबत विस्ताराने शिक्षक मार्गदर्शिकेत माहिती दिलेली आहेच. तथापी या ' करिक्युलम फ्रेम वर्क 2005' प्रमाणे तयार केलेले प्रस्तुत पाठ्यपुस्तक आपल्या हाती देताना 'राष्ट्रीय विचारांचे बीजारोपण' करीत आहोत असा पाठ्यपुस्तक आपल्या हाती देताना ' राष्ट्रीय विचारांचे बीजारोपण' करीत आहोत असा पाठ्यपुस्तक मंडळाला ठाम विश्वास वाटतो.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

सत्य आणि अहिंसेचा संदेश प्रत्यक्ष कृतीतून देणाऱ्या भगवान गौतम बुद्धांच्या या देशात महात्मा गांधीजीनी हा संदेश सर्वदूर पोहचविला. आचार्य विनोबा भावे, साने गुरुजी या सारख्या गांधीवादी नेत्यांनी सत्य अहिंसेच्या विचारांची जोपासना केली.

सत्य अहिंसेच्या तत्त्वांवर दृढ विश्वास असणाऱ्या महात्मा गांधीजीनाही मानवी हक्कांसाठी 'छोडो भारत' सारखी चळवळ उभारून 'चलेजाव' चा नारा द्यावा लागला. स्वातंत्र्यासाठी 'करो या मरो' ही घोषणा द्यावी लागली. म्हणजेच कणखर व्हावे लागले हे ऐतिहासिक सत्य विसरून चालणार नाही.

'एन.सी.एफ' . 2005' मधून विचाराने, आचाराने कणखर आणि प्रतिभावान भारताच्या उभारणीचे बीजारोपण केले आहे.

शिक्षणाच्या या नवविचारातून प्रेरणा घेऊन भाषा, गणित, विज्ञान आणि विशेषतः समाजविज्ञान या सर्वच विषयातून एक प्रगल्भ राष्ट्रीय चेतना देण्याचे ध्येय 'भारतीय शिक्षणाने' उराशी बाळगले आहे. या राष्ट्रीय ध्येयाचा उद्देश 'बलसागर भारत होवो। विश्वात शोभुनी राहो' या पूज्य साने गुरुजींच्या शब्दात सांगून पाठ्यपुस्तक मंडळ आपले 'हितगुज' पूर्ण करीत आहे.

या राष्ट्रीय ध्येयाप्रत घेऊन जाण्यासाठी प्रस्तुत पाठ्यपुस्तक केवळ एक माध्यम आहे. वैचारिक बीजारोपणाचे ते एक साधन आहे. या साधनात सुधारणा करण्यासाठी सर्व शिक्षणप्रेमी नागरीक, शिक्षक बंधू-भगिनी व पालक बंधू भगिनींच्या विधायक सुचनांचे पाठ्यपुस्तक निर्देशनालयात स्वागत आहे. निर्देशनालयाच्या आदेशाप्रमाणे पुस्तक रचना समितीची यादी इंग्रजीमध्ये दिलेली आहे.

प्रस्तुत पाठ्यपुस्तकाच्या निर्मितीमध्ये श्रीमती उषाताई गोगटे गर्ल्स हायस्कूल बेळगावीचे मुख्याध्यापक श्री. एम्.के. मादार यांनी कार्यशाळांकरिता सभागृह आणि ग्रंथालय उपलब्ध करून दिले.

'बाल भारती' पुणे येथील मराठी विषयाचे विशेष अधिकारी प्रा. माधव राजगुरु यानी पाठ्यपुस्तक निर्मितीच्या कार्यात वेळोवेळी अमूल्य सल्ला दिला. लेखक व कवी यांची अनुमती मिळवून देण्याबाबत सहकार्य केले.

पाठ्यपुस्तक मंडळ या सर्वांचे अत्यंत आभारी आहे.

पाठ्यपुस्तक मंडळ

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

TEXT BOOK COMMITTEE

CHAIRPERSON

Shri. Madhav Kunte Ushatai Gogte Girls' High School, Belagavi.

MEMBERS

Shri. P.K. Muchandikar, C.R.P.-Belgundi, Tal. & Dist. : Belagavi.

Shri. B.R. Patil, Rtd. H.M., Govt. Hr. Pry. Marathi School, Uchagaon, Tal. & Dist. Belagavi.

Shri. M.K. Birje, H.M. Govt, Hr.Pry.Marathi School, Haragapurgad, Tal. Hukkeri Dist. Belagavi.

Shri. A.S. Buvaji, Govt. Hr. Pry. Marati School, Jainkopp, Tal, Khanpur Dist, Belagavi.

SCRUTINIZER

Shri. B.P.Kamble (Sall), Rtd, C.R.P. 103/2 Plot No. 14, "ACHAL NIVAS" Sambhaji Nagar, Vadgaon, Belagavi.

ARTIST

Shri. K.A.Badiger, Art Master, Govt High School, Awargol, Tal, Hukkeri, Dist. Belagavi.

CHIEF CO-ORDINATOR

Prof. G.S. Mudambadithaya, Curruculum revision and text book preparation Textbook Society, Bengaluru.

CHIEF ADVISERS

Shri. Narasimaiah, Managing Director, KTBS, Bengaluru.

Sri. Nagamani, Deputy Director, KTBS, Bengaluru.

PROGRAMME CO-ORDINATOR

Smt.Bhagyavathamma, Assistant Director, KTBS Bengaluru.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕುರಿತು

ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ 2014–15 ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಕಸನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು" – ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆಶಯ.

ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ 27 ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: 24.11.2014 ರಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಷಯವಾರು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಮಾನದಂಡಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವು. ವಿವಿಧ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು 24.11.2014ರ ಆದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ 19.09.2015 ರಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 2016–17 ರ ಬದಲು 2017–18ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿದೋಷ, ಆಶಯದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಗಳಾಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಷಯಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆನಂತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಕಡೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ (N.C.E.R.T) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಜ್ಞರ ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿದ ತೌಲನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯವಾರು ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ 27 ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಮಸ್ತರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸರ್ವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಎಂ. ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ)
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ
ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ)
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿವರ

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ : ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ : ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಆರ್.ಪಿ.ಡಿ ಕಾಲೇಜ್, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಿಶೋರಿ ಡಿ. ಜೋಷಿ : ನಿವೃತ್ತ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಮರಾಠಿ ವಿಭಾಗ, G I ಬಾಗೇವಾಡಿ ಕಾಲೇಜು, ನಿಪ್ಪಾಣಿ.

ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಚೌಹಾನ್ : ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮರಾಠಿ ವಿಭಾಗ, ಮರಾಠಿ ಮಂಡಲ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅಲಕಾ ಮುತ್ಕೇಕರ್ : ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಮರಾಠ ಮಂಡಳ ಕಾಲೇಜು

ಡಾ.ಎಸ್.ಎಂ ರಾಯಮಾನೆ : ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕೆ.ಎಲ್.ಇ, ಬಿ.ಕೆ ಕಾಲೇಜು, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.

ಶ್ರೀ.ಪ್ರಕಾಶ್ ಬಿ.ನಾಗರ್ಲೆ : ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀ ಸರಜು ಕಾಟ್ಕರ್ : ಮಹಾಂತೇಶ್ ನಗರ, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಾರುತಿ ಮರಾಠೆ : ಶ್ರೀಕಲ್ಪ, ಶಾಂತಿ ನಿಕೇತನ, ಟೀಚರ್ಸ್ ಕಾಲೋನಿ, ಬೆಳಗಾವಿ.

ಡಾ. ಗೋಪಾಲ್.ಎಸ್.ಮಹಾಮುನಿ : ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಶಾಂತಿನಗರ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಅಲಿಯಾಸ್ ಸುತಾರ್

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ, : ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಡಿ. ಉಷಾ, : ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು

ಎಲ್. ಶಂಕರೇಗೌಡ, : ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ), ಬೆಂಗಳೂರು.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

W6R6B7

इयता-पहिली - पाठ्यपुस्तक रचनाक्रम

अनुक्रमणिका

(पाठ्य पुस्तकासह लेखन पुस्तिका)

अ.नं.	पाठ्यांश सराव/लेखन	संख्या	विवरण	पृ.क्रं.
1.	औळख/परिचय	7	माझा परिचय, वर्गमित्र मैत्रिर्णीचा परिचय, आम्ही आहोत शहाणीमुले,; रंगाची ओळक, आवाजाची गंमत मी कोण?	1-9
2.	चित्रावरून गोष्ट	9	ससा व कासव, फळभाजी, कोण? पाळीव प्राणी, आवडते मित्र माझंनाव ओळख, साधन कोणते? सांगा, काम माझे सांग, यांचे कार्य सांग.	10-18
3.	बडबड गीते	5	फुलांची ओळख परडी भरूया, अंकाचे गाणे, मैसूरुची बाग, असरट पसरट केळीचे पान.	19-25
4.	चित्रावरून गोष्ट - 1	1	कोल्हा व करकोचा	26
5.	अभिनय गीते	3	ही चव कोणाची, रसदार फळे, आनंदाने खेळूया (वस्तु परिचय)	27-29
6.	चित्रावरून गोष्ट - 2	1	मांजराच्या गळ्यात घंटा कोण बांधणार? (चित्रकथा)	30
7.	आठवा पाहू	-	प्रश्नावली	31
8.	अक्षरांचे अवयव			32
9.	अक्षर ओळख			33
10.	अक्षर वळण			34
11.	कित्ता लेखन		अंक परिचय, अंक लेखन पाठ जोडाक्षरी पाठ,पाठानुरूप शब्द खेळ-टिपक्या पासून अक्षर, वस्तु व नाव जोडणे मधले अक्षर जोडणे आवाजाची नक्कल, टिपक्यांची रांगोळी चित्र रंगविणे, दोन अक्षरापासून शब्द बनाविणे व्याकरण ओळख	35-52
12.	स्वर व व्यंजन		व्याकरण ओळख	53

@KTDS NOT TO BE REPUBLISHED

सराव/लेखन पाठ - 1

ओळख/परिचय

माझा परिचय

Z6P1M4

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

माझे नाव ..... आहे.

माझ्या शिक्षकाचे/शिक्षिकेचे नाव ..... आहे.

माझ्या वडिलांचे नाव ..... आहे.

माझ्या आईचे नाव ..... आहे.

माझ्या गावाचे नाव ..... आहे.

आपल्या वर्गखोलीत असलेल्या वस्तूंची चित्रे काढ.

उदा.

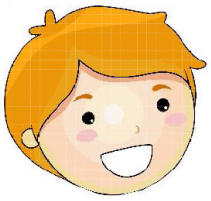

मागील पान पहा. त्यावरील चित्रात काय आहे ? काय काय नाही ते सांग

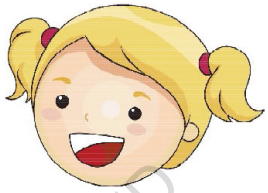
वर्ग मित्र-मैत्रिणीचा परिचय

येथे दोन गट आहेत.

एका गटातील मुलांच्या नावात 'म' आहे. दुसऱ्या गटातील मुलांच्या नावात 'न' आहे.

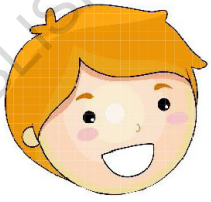
मयूर

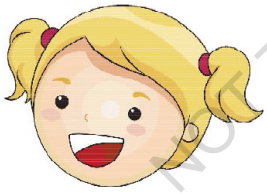
नम्रता

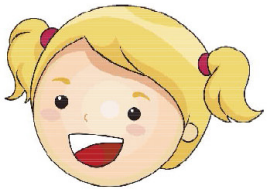
माधुरी

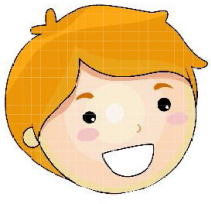
नामदेव

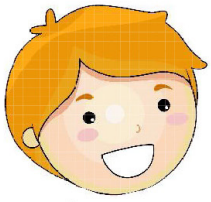
मालन

नयना

मोहन

नेताजी

याप्रमाणे तुझ्या वर्गातील मुलांचे गट ओळख.

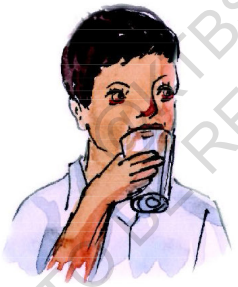
@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

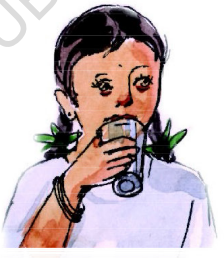

आम्ही आहोत शहाणी मुले

© SCERT
DO NOT TO BE REPUBLISHED

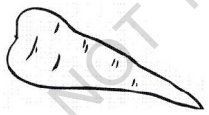
रंगांची ओळख

फुगा फुगा फुगवला
हळदीसारखा पिवळा पिवळा
कुंकवासारखा लाल लाल
पानासारखा हिरवा हिरवा
आकाशासारखा निळा निळा
कापसासारखा पांढरा पांढरा
काकडीसारखा लांब लांब
भोपळ्यासारखा गोल गोल
दोऱ्याने बांधला
आकाशात उडवला
उंच उंच गेला
फट्कन फुटला

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

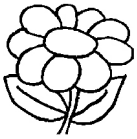
रंग भर.

गाजर

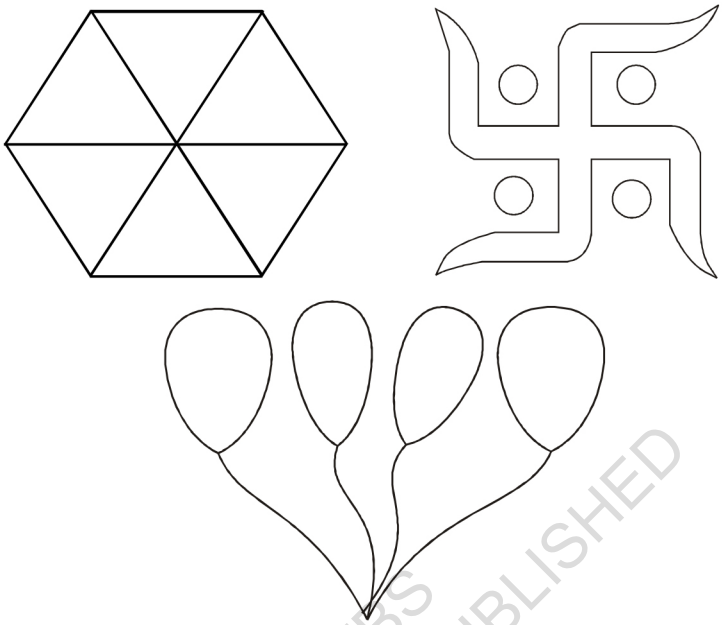
मिरची

पान

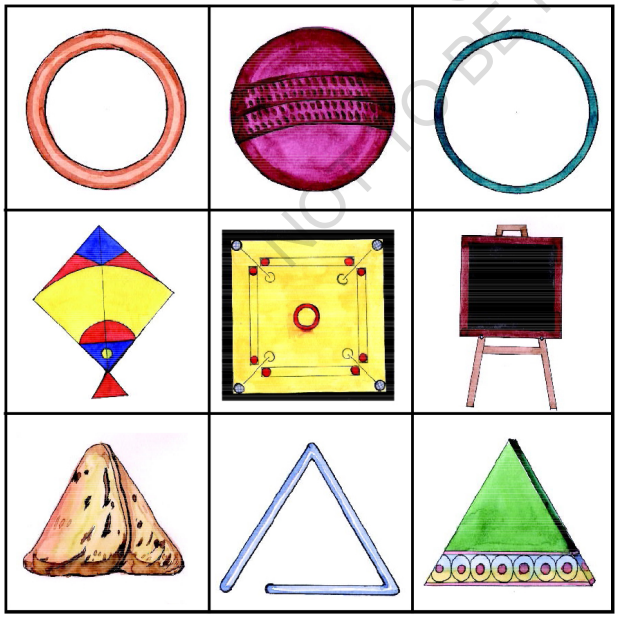
भेंडी

फूल

पुढील रेखाकृतीत रंग भर.

चित्रे पाहून त्यांचा आकार कसा आहे ते सांग.

रींग, चेंडू, बांगडी

पतंग, कॅरमबोर्ड, फळा

समोसा, ट्रँगल, पर्स

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

आवाजाची गंमत

झऱ्याच्या पाण्यात झुळझुळ ताल
बैलाच्या गळ्यात घुळघुळ माळ
किणकिण बांगड्या, खुळखुळ चाळ
टिणटिण घंटा सांजसकाळ

कुईकुई मोटेची झरझर धार
थुईथुई कारंज गारच गार
गुंईगुंई भुंगा काळाशार
सुंईसुंई विमान ढगांच्या पार

वल्हव रे होडी सप् सप् सप्
आला आला पाऊस टप् टप् टप्
नको जाऊ चिखलात रप् रप् रप्
नको चालू जोरात धप् धप् धप्

जा ना गं, मनीमाऊ शुक शुक शुक
दूध पिते, तुला मात्र टुक टुक टुक
आई घेते पापा चुक चुक चुक
तो मला आवडतो खूप खूप खूप

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

आवाजाची नक्कल कर.

1. कावळा
2. चिमणी
3. कोंबडा
4. कुत्रा
5. मांजर
6. शेळी
7. वाघ
8. कोकिळा

वाद्य

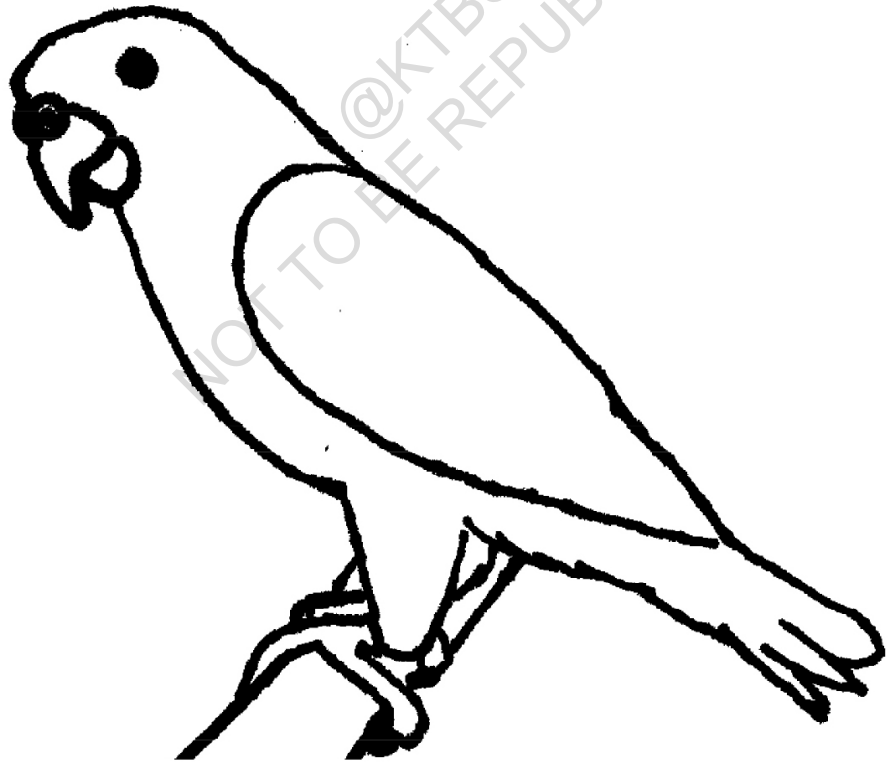
ढोल

लेझीम

टिपरी

शाळेची घंटा

रंग भर

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

मी कोण

खात नाही विडा तरी ओठ लालेलाल
असो नसो थंडी सदा हिरवी हिरवी शाल।।
गप्पा गोष्टी करायला माझ्याकडे याल
सांगाल माझे नाव तर देईन पेरु लाल ।।

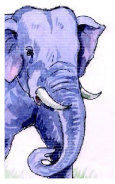
डोळे माझे शंभर, पण पहायचे दोन
नाच करितो सुंदर मी कोण? मी कोण?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

अंगावरती बोटे पाच शेपुट झुपकेदार
इथून तिथे तिथून इथे माझे नाव ××× ।।

अ. प्राण्यांच्या अवयवावरुन प्राणी ओळख

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

आ. जोड्या जुळव.

	तोंड	शरीर
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

सराव/लेखन पाठ - 2

चित्रावरुन वर्णन

चित्रावरुन गोष्ट

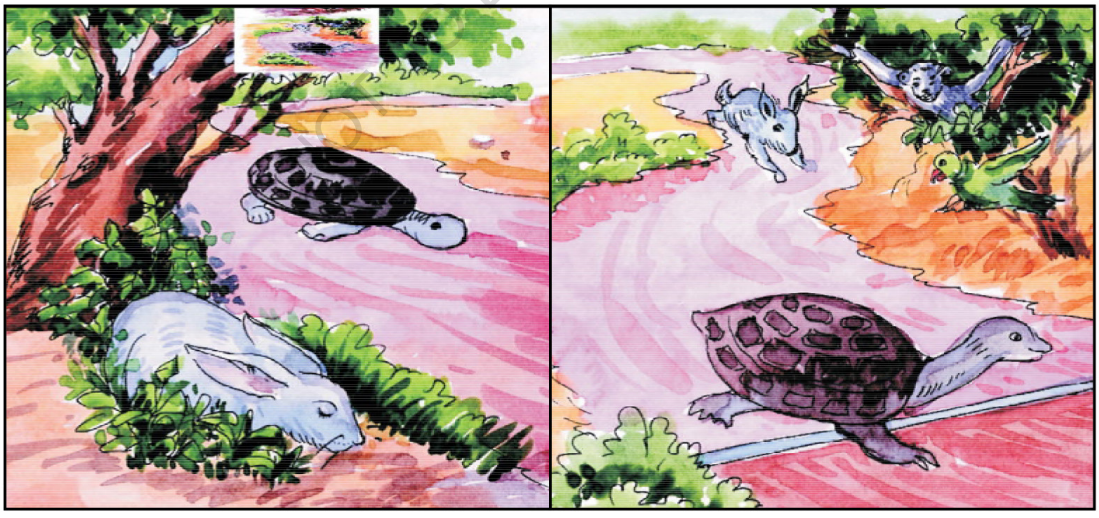
R1X5R1

ससा व कासव

1

2

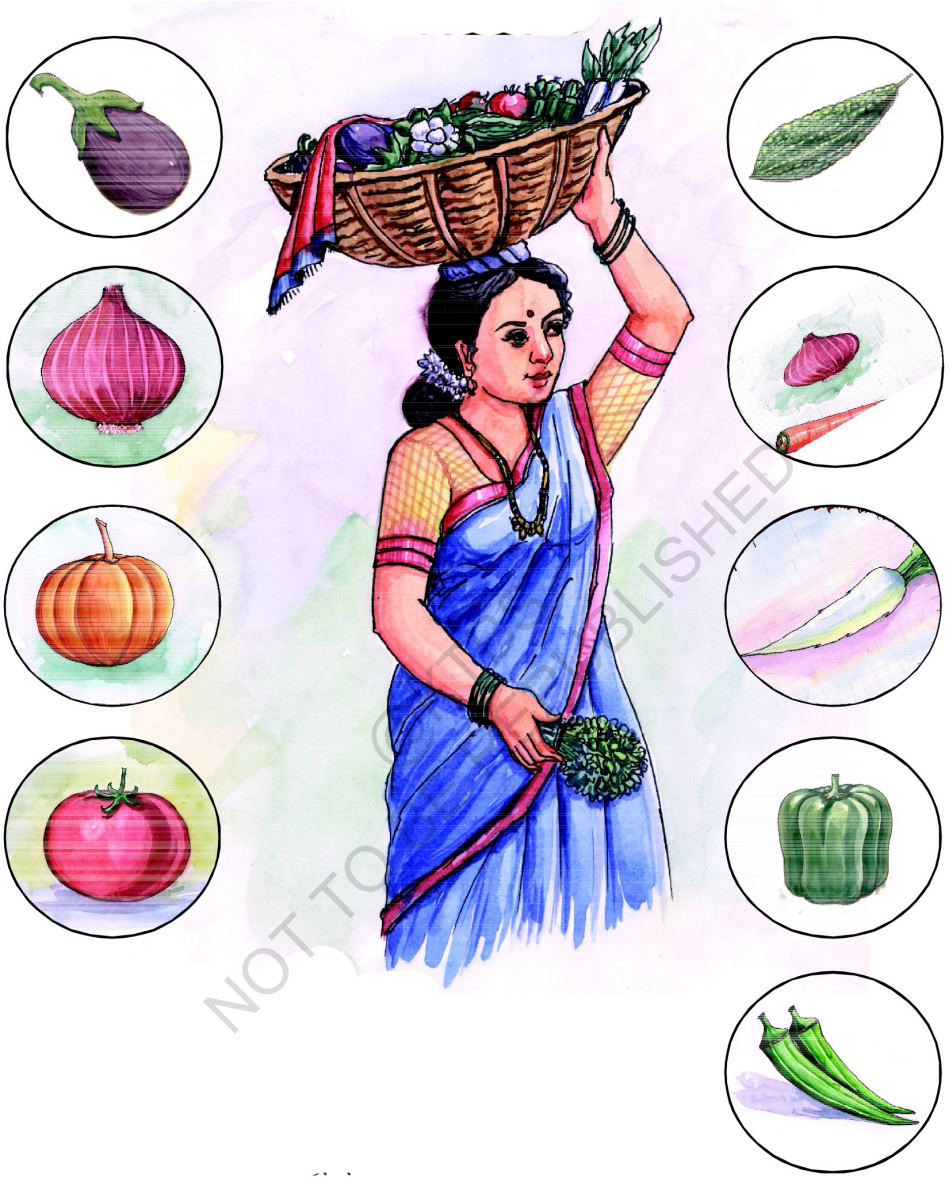

3

4

@KTBS BE REPUBLISHED

फळभाजी

या भाज्यांची नावे सांग पाहू?

तुम्ही कोणत्या भाज्या खाता?

भरीत कशाचे करतात?

काकडी आणि टोमॅटोचे काय करतात?

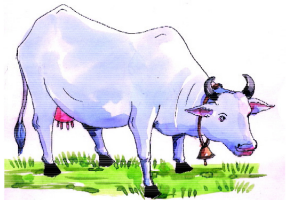
कोण ? कोण ?

पहाट झाली सांगतं कोण ?
कुकुऽच कोंबडा आणखी कोण ?

उठा उठा लवकर सांगतं कोण ?
विठू विठू पोपट आणखी कोण ?

ताजं ताजं दूध देतं कोण ?
गोठ्यालील हंबा आणखी कोण ?

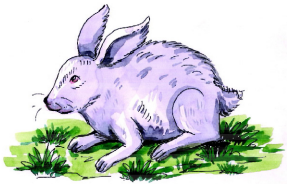
चोरुन दूध पितं कोण ?
म्याँव म्याँव माऊताई आणखी कोण ?

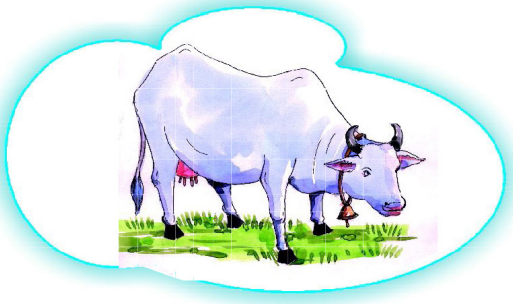
घराची राखण करतं कोण ?
भू ऽऽ भू ऽऽ कुत्रा आणखी कोण ?

बागेतली भाजी खातं कोण ?
मऊमऊ ससेभाऊ आणखी कोण ?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पाळीव प्राणी

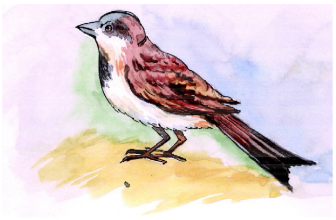

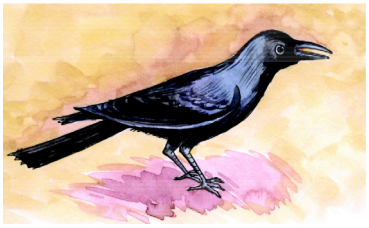
गोड गोड दूध देते कोण?
घराची राखण करते काण?
चोरुन दूध पिते कोण?
दौडत दौडत आले कोण?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

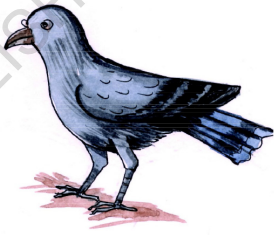
आवडते मित्र

अंगणातले दाणे
टिपतं कोण?

गोष्टीत आपल्या
येतं कोण?

गुटर्रगुमऽ गुटर्रगुम
करतयं कोण?

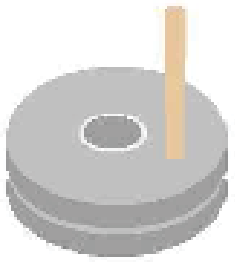
थुई थुई नाच
नाचतयं कोण?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

माझं नाव ओळख

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

साधन कोणते ? सांग

1) कांदे चिरण्यासाठी वापरतात. .....

2) दही घुसळण्यासाठी वापरतात. .....

3) चहा गाळण्यासाठी वापरतात. .....

4) दूध तापविण्यासाठी वापरतात. .....

5) दात घासण्यासाठी वापरतात. .....

6) लिहिण्यासाठी वापरतात. .....

7) कचरा झाडण्यासाठी वापरतात. .....

8) वेळ पाहण्यासाठी वापरतात. .....

9) नखे काढण्यासाठी वापरतात. .....

10) केस विंचरण्यासाठी वापरतात. .....

11) चेहरा पाहण्यासाठी वापरतात. .....

12) पोळ्या लाटण्यासाठी वापरतात. .....

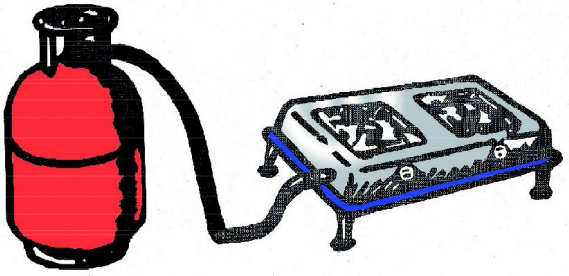
13) खोडण्यासाठी वापरतात. .....

14) भाकरी भाजण्यासाठी वापरतात. .....

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

काम माझे सांग

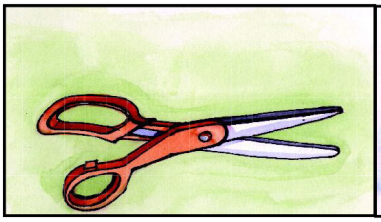
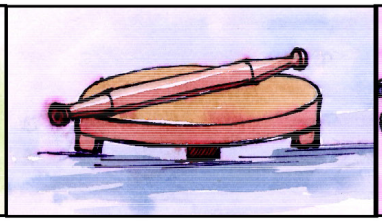
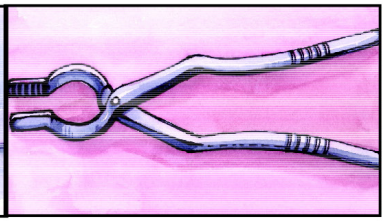
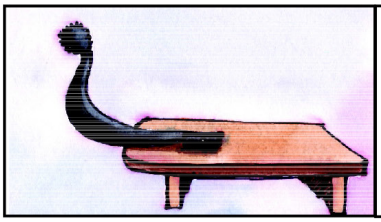
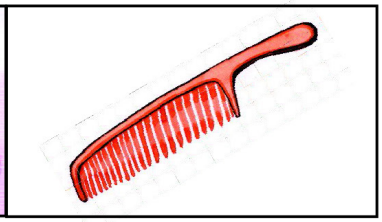

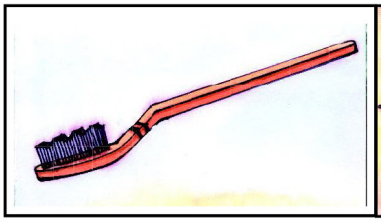
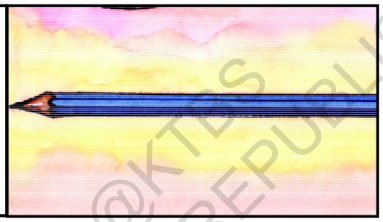
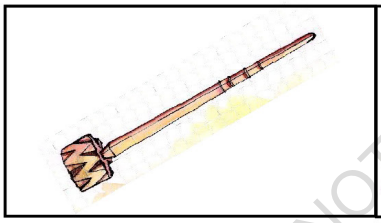
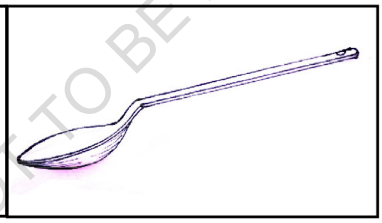

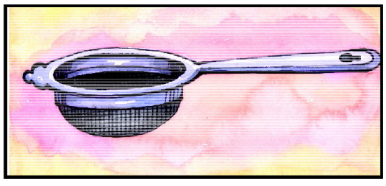
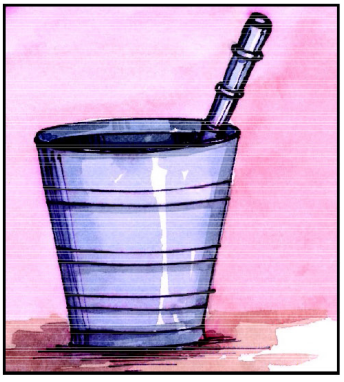

@ITBS
NOT TO BE REPUBLISHED

खालील वसूंचे कार्य सांग

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

सराव/लेखन पाठ - 3

बडबड गीते

फुलांची ओळख

W4N3X1

काटेरी झाडावर फुलतो गुलाब
नाजूक टपोरा त्याचा रुबाब

फुले डुलतात जास्वंदीची
उधळण होते आनंदाची

सुगंध देई टपोरा मोगरा
सतत आनंदी हसरा हसरा

सुंदर वेल जाई जुई
सर्व काळ आनंद देई

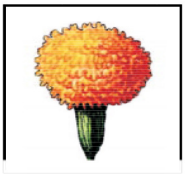

उंच झाडावर फुलतो चाफा
सुंदर दिसे ताईचा खोपा

नाजूक नाजूक शेवंती
आईच्या खोप्यावर छान दिसती

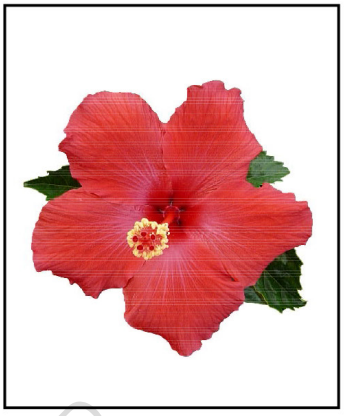
घाई करु नको रे बंडू
तोडू नकोस सुंदर झेंडू

@KTBS NOT TO BE PUBLISHED

परडी भरुया

सांगा हं सगळे

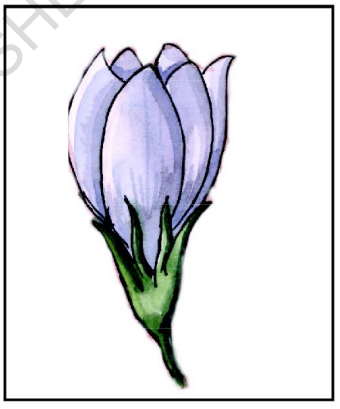
फुलांचा राजा?

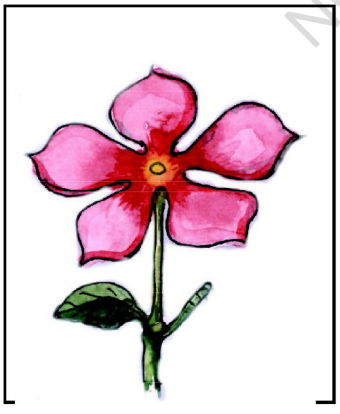
तुरेवाले फूल?

सूर्याकडे बघते?

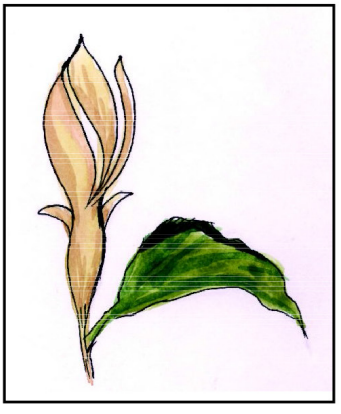
तळ्यात डुलणारे?

छान वासाचा?

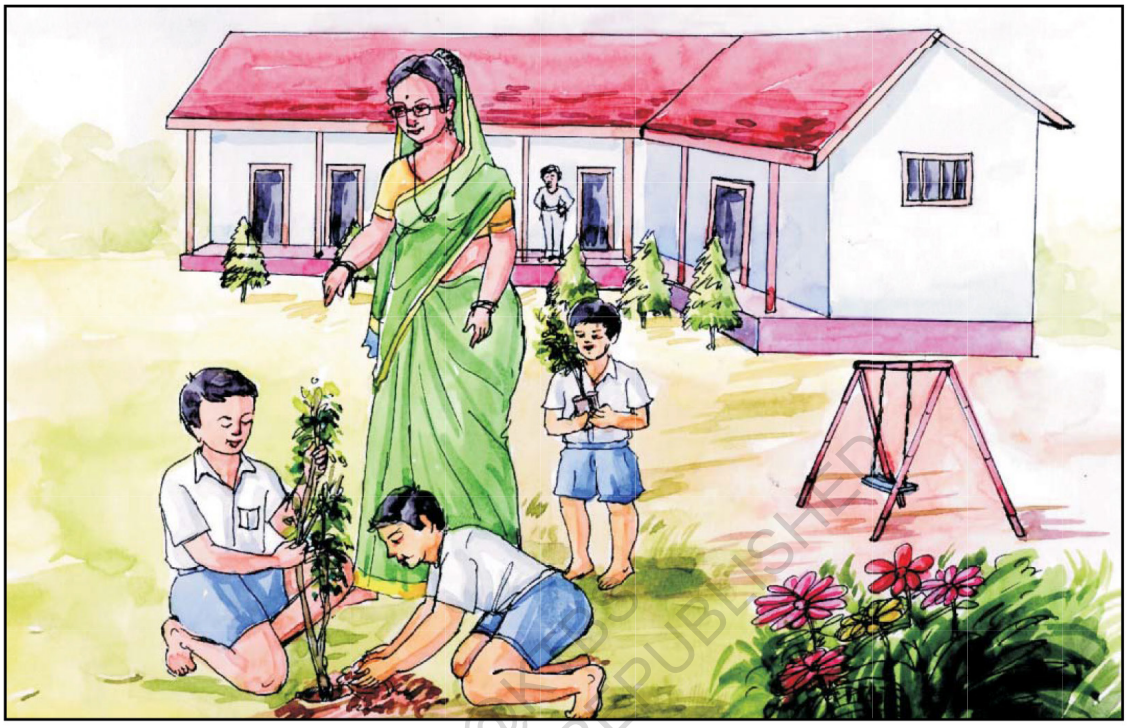

© KIRS NOT TO BE REPUBLISHED

अंकांचे गाणे

एक दोन तीन चार
भारतभूची मुले हुशार

पाच सहा सात आठ
पहा शाळेचा थाटमाट

नऊ दहा अकरा बारा
सारे मिळूनी काम करा

तेरा चौदा पंधरा सोळा
केर कचरा करु गोळा

सतरा अठरा एकोणीस वीस
झाडू मैदान ऐसपैस

लावू रोपं घालू पाणी
रक्षण करुया सारे मिळूनी

फुलांची बाग होईल छान
वाढेल आपल्या शाळेचा मान

© KEPT NOT TO BE REPUBLISHED

अ. उत्तरे सांग.

1. भारतभूची मुले कशी आहेत?

2. मुले काम कशी करणार आहेत?

3. मुले काय गोळा करणार आहेत?

4. मैदान कसे करणार आहेत?

5. रोपांचे रक्षण कसे करणार?

6. आमच्या शाळेचा मान कसा वाढेल?

आ. उदाहरणात दाखविल्याप्रमाणे मोकळ्या जागी योग्य शब्द भर.

उदा. चार - हुशार

आठ - _____

बारा - _____

सोळा - _____

वीस - _____

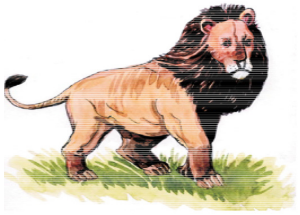
छान - _____

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

म्हैसूरची बाग

म्हैसूरच्या बागेत
प्राणी अजब पाहिलेत
जिराफाची लांब मान.
झाडांची पाने खातो छान

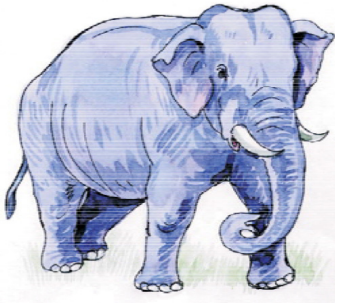
पिवळ्या पट्ट्यांचा वाघोबा
डरकाळीने घाबरु नका
सिंहाची चाल ऐटबाज
याला म्हणतात वनराज

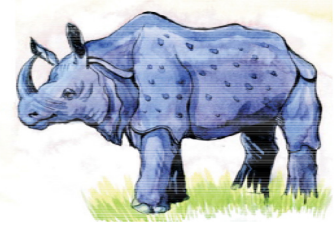
@ITBS
NOT TO BE REPUBLISHED

वेगळी वेगळी वानरसेना
उड्या मारताच पळतात मैना

हत्ती आला डुलत डुलत
सोंड सारखी हलवत हलवत
चिखल पाण्यात दिसतो गेंडा
लांब त्याच्या नाकाचा शेंडा

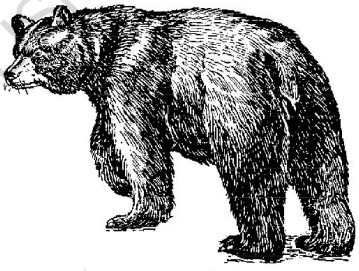

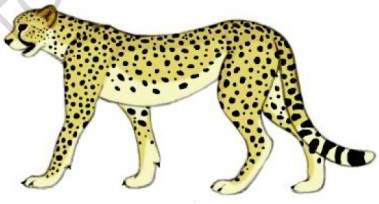
अ. उत्तरे सांग.

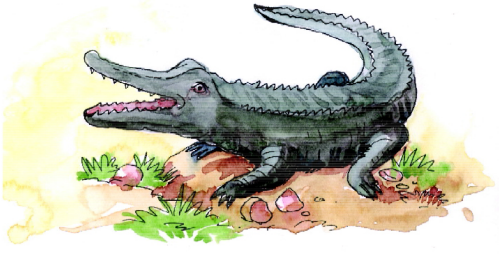
1. जिराफाची मान कशी असते?
2. डरकाळी कोण फोडतो?
3. वनराज कुणाला म्हणतात?
4. कुणाला पाहून मैना पळतात?
5. डुलत डुलत कोण येतो?
6. कुणाच्या नाकाचा शेंडा लांब आहे?

आ. यांना तुम्ही पाहिलतं का?

NOT TO BE PUBLISHED

असरट पसरट केळीचे पान

असरट पसरट केळीचे पान
अनूने केला स्वयंपाक छान
काढला केर, धुतले हात
मांडला पाट, ठेवले ताट
वरण भात, लिंबाची फोड
पुरी भाजी, श्रीखंड गोड
वाढलं ताटात, वाढलं वाटीत
बाहुली बसली जिभल्या चाटीत
सावकाश खावा पोटभर जेवा
अन्न नका टाकू लक्षात ठेवा

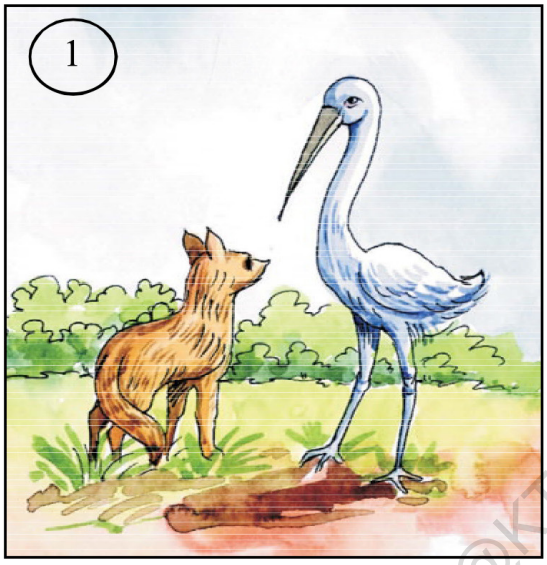
@KTB NOT TO BE REPUBLISHED

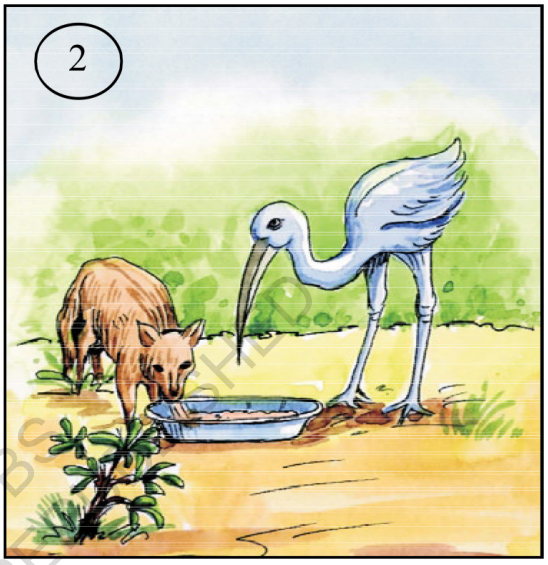
सराव/लेखन पाठ - 4

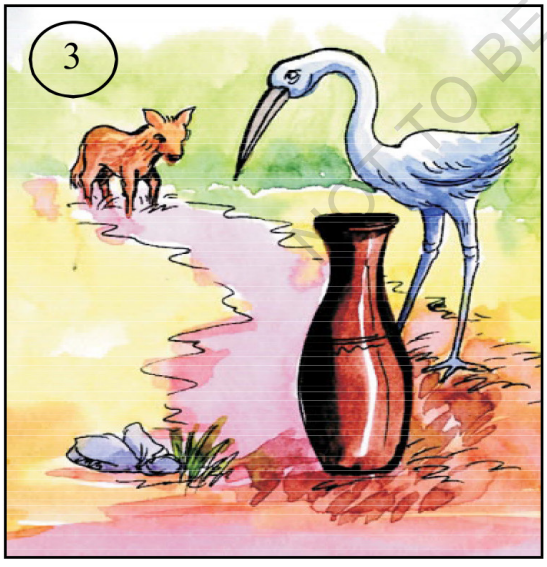
चित्रावरून गोष्ट

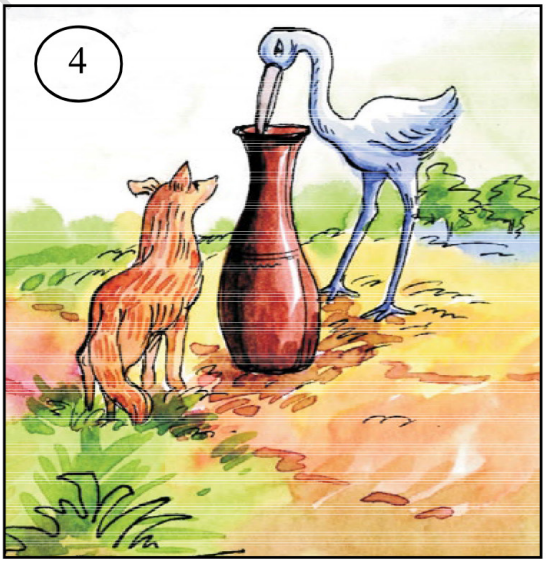
कोल्हा व करकोचा

F4J5W5

चित्र पाहून गोष्ट सांग

@KTBS PUBLISHED NOT TO BE RE

सराव/लेखन पाठ - 5

अभिनय गीते

ही चव कोणाची?

M7Z4J2

आंबट चिंबट सांगा लागतं कोण?
लिंबू, कैरी, चिंच आणखी कोण!

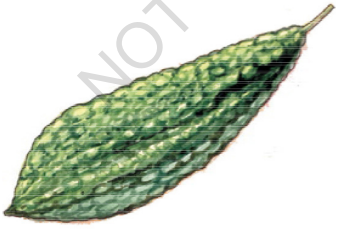

गोड गोड सांगा लागतं कोण?
साखर आणि गूळ आणखी कोण!

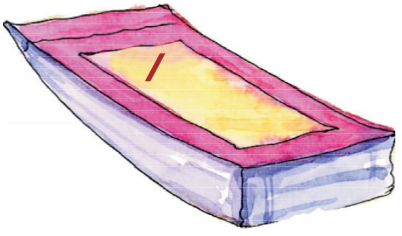
हाय हाय तिखट लागतं कोण?
लाल, अन् हिरवी मिरची आणखी कोण!

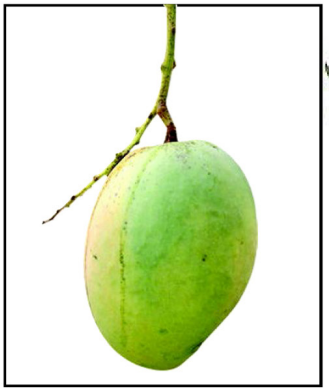
कडूऽ कडूऽ कऽडू लागतं कोण?
औषध आणि कारलं आणखी कोण!

खारट, खारटऽ लागतं कोण?
पांढरं शुभ्र मीठ आणखी कोण!

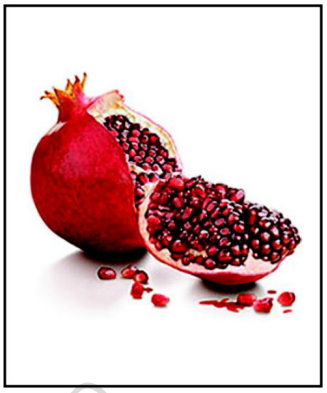

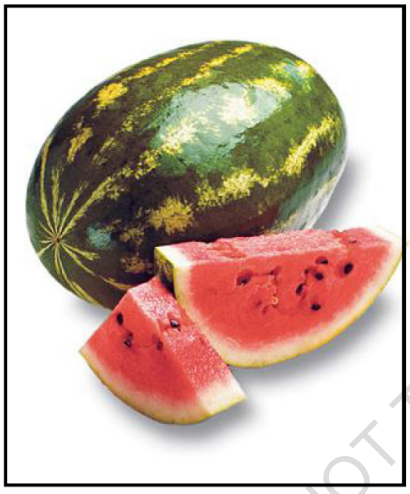
@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

रसदार फळे

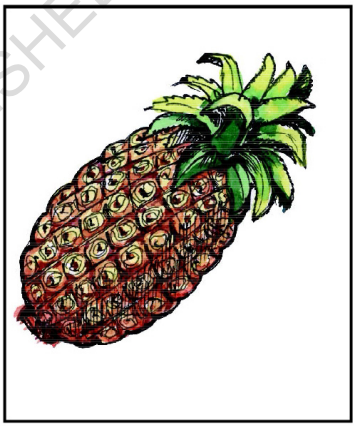

चित्रात कोणकोणती फळे दिसत आहेत?
तुला कोणते फळ आवडते?
शिकरण कोणत्या फळाची करतात?
फळांचा राजा कोण?
सांगा पाहू?

© SCERT
NOT TO BE REPUBLISHED

आनंदाने खेळूया

आनंदाने खेळू या
खूप मजा करू या ।।धृ।।

नटून आपण घालू वेणी
कमरेवरती हात घेऊनी
ठुमकत ठुमकत चालू या ।।1।।

हातांचे हे पंख पसरुनी
नक्कल करुया चिमणीवाणी
भुर्रकन उडूनी जाऊया ।।2।।

पडता पाऊस वेचू गारा
हातांचा करु मोर पिसारा
थुई थुई थुई थुई नाचूया ।।3।।

हातांचे करु कान सशाचे
मऊ मऊ कापूस, अंग तयाचे
टुणकन उड्या मारुया ।।4।।

हाताची करु सोंड हत्तीची
लावू शेपूट त्यास दोरीची
डुलत डुलत जाऊया ।।5।।

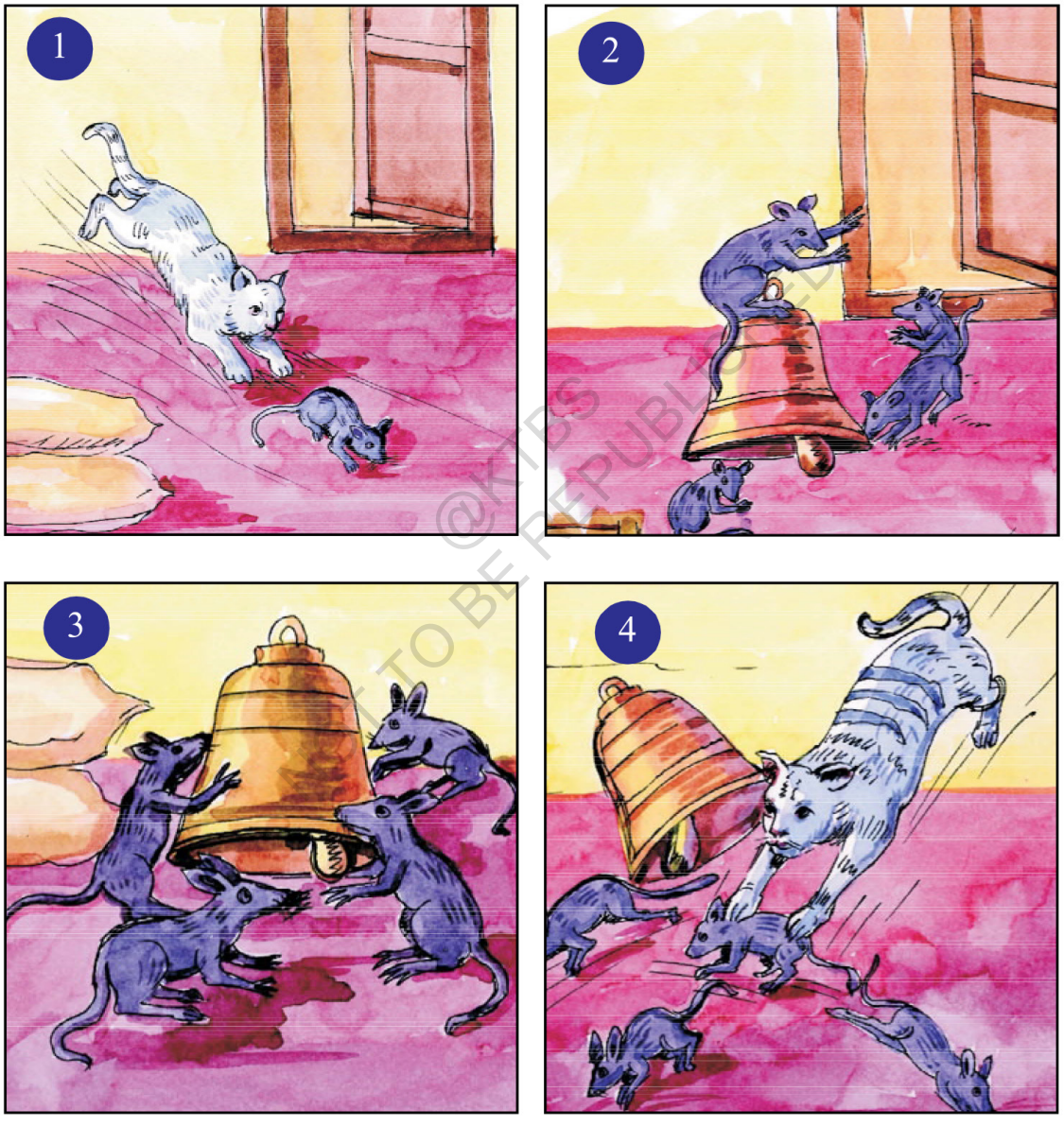
@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

सराव/लेखन पाठ - 6

चित्रावरून गोष्ट - 2

मांजराच्या गळ्यात घंटा कोण बांधणार?

V9V9W1

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

चित्रावरुन गोष्ट सांग.

आठवा पाहू

प्रश्नावली

L1A9Y7

1. तुझ्या नावाच्या गटात आणखी कोण कोण आहेत?
2. चांगल्या सवयी कोणत्या?
3. काकडी व भोपळ्याचा आकार कसा असतो?
4. पाऊस कसा येतो?
5. आयाळ कोणत्या प्राण्याला असते?
6. शर्यत कोणाकोणामध्ये लागली?
7. फळभाज्यांची नावे सांग.
8. घराची राखण कोण करतो?
9. जेवणामध्ये चविसाठी कशाचा वापर करतात?
10. गार हवा मिळण्यासाठी काय वापरतो?
11. फुलांची नावे सांग.
12. म्हैसूरच्या बागेत कोणकोणते प्राणी आहेत?
13. भोजनासाठी कोणी कोणाला बोलाविले?
14. जीवतांना कोणती काळजी ध्यावी काय लक्षात ठेवावे?
15. आंबट चव कोणाकोणाची असते?
16. तुला कोणकोणती फळे आवडतात?
17. डुलत डुलत कोण चालतो?
18. कोण कुणाच्या गळ्यात घंटा बांधणार होते?
19. कोणाची मान उंच असते?
20. वनराज कुणाला म्हणतात?

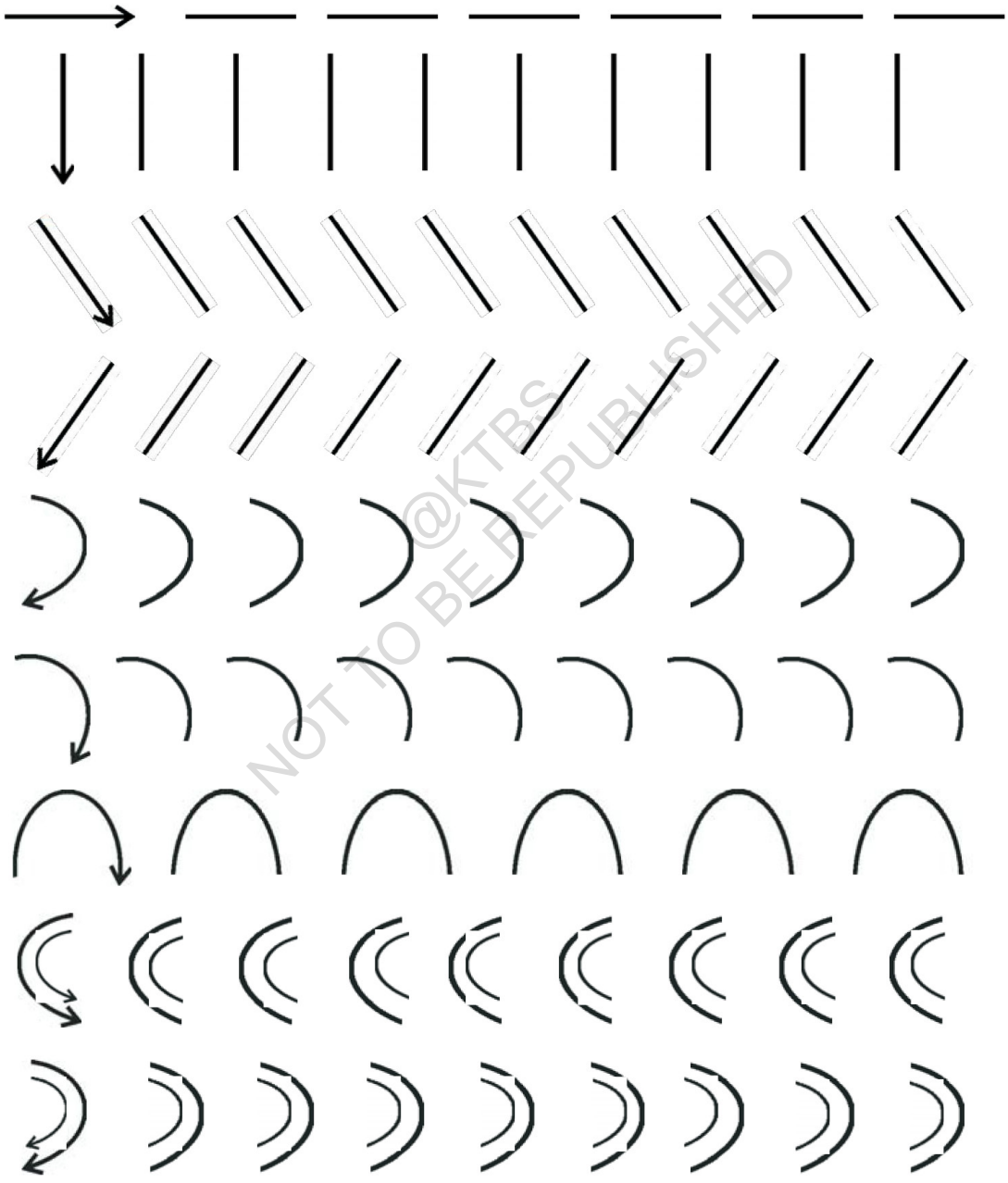
© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

सराव/लेखन पाठ - 8

अक्षरांचे अवयव

R6D6K1

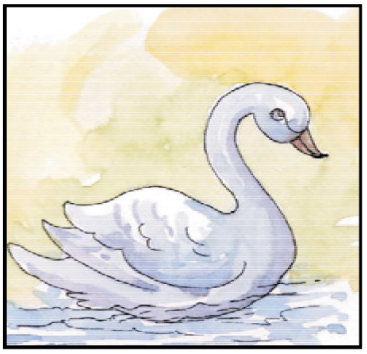
खालील रेषा व अर्धवर्तुळे दाखविलेल्या दिशेप्रमाणे गिरव व सराव कर.

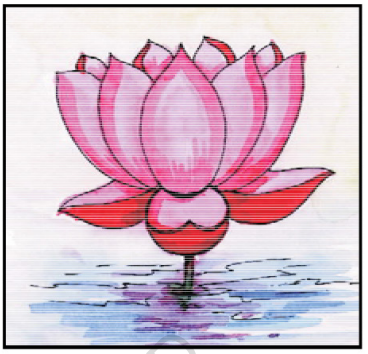
@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

अक्षर ओळख

Q5K1F5

बदक

कमळ

ब	द	क	म	ळ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

स्वाध्याय

1. वाच - जोड्या जुळव.

म	क	ळ
द	म	ब
क	ळ	
	ब	
	द	

2. गोलातील अक्षर वाच. पुढील शब्दातील त्या अक्षराभोवती (0) गोल कर.

(ब) बस, बटवा, अबब
(म) मदन, मगर, शाम
(द) सदन, दरवाजा, पदक
(ळ) नळ, सरळ, पळ
(क) कमान, माकड, कडक

सराव/लेखन पाठ - 10

अक्षर वळण

T4Q8L4

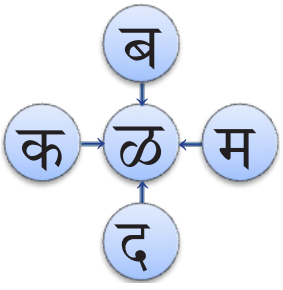
3. पहा. गिरव आणि लिही.

क	c	व	क	क
	c	व	क	क
म	ग	म	म	म
	ग	म	म	म
ळ	o	ळ	ळ	ळ
	o	ळ	ळ	ळ
ब	ब	ब	ब	ब
	ब	ब	ब	ब
द	'	द	द	द
	'	द	द	द

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

4. आपल्या परिसरातील फुलांची नावे सांग.

5. उदा. प्रमाणे शब्द तयार कर.

कळ

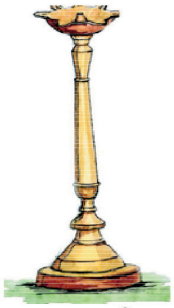
_____ _____

_____

सराव/लेखन पाठ - 11

कित्ता लेखन

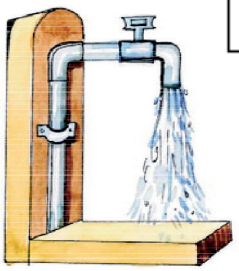
H7C8R8

समई

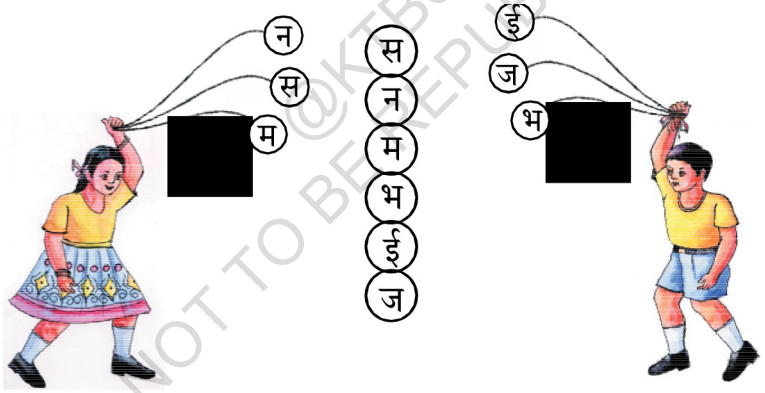
भजन

नळ

स	म	ई	भ	ज	न	ळ

वाचा व जोडा

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पुढील चौकोनातील अक्षर वाच. पुढील शब्दातील त्या अक्षराभोवती गोल कर.

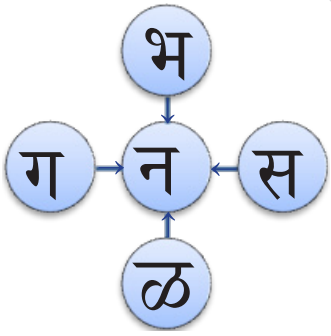
स	सहल	वास	सडक	आस
न	नमन	नथ	छान	पान
ई	सनई	आई	ईश	पपई
भ	लाभ	भर	भट	नभ
ज	लाज	जप	गज	भज

बघ गिरव व लिही.

स	७	२	९	स	स
भ	१	१	भ	भ	भ
ई	'	९	ऽ	इ	ई
ज	८	ज	ज		
न	'	'	न	न	

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

नमुन्याप्रमाणे कर.

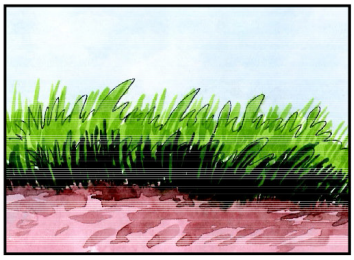
नभ

_____

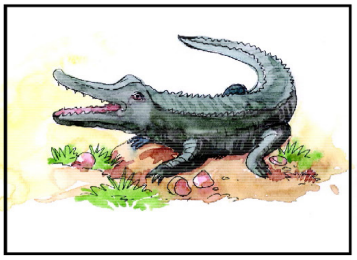
_____

_____

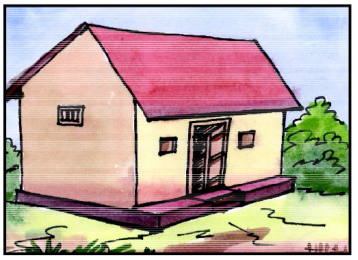
तू पाहिलेल्या प्राण्यांची नावे सांग.

गवत

मगर

घर

ग	व	त	घ	र

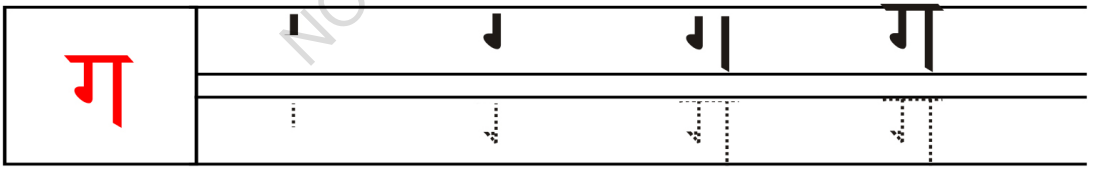
स्वाध्याय

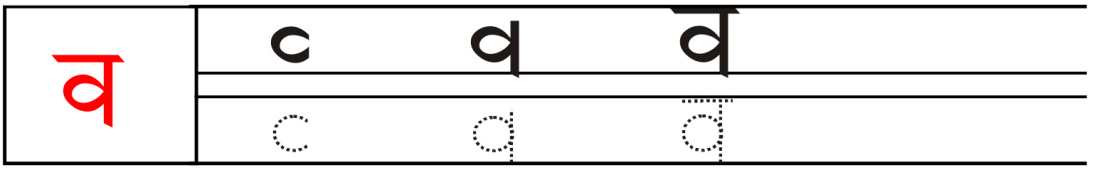
वाच व जुळव

ग	व	घ	त	र
व	ग	र	घ	त

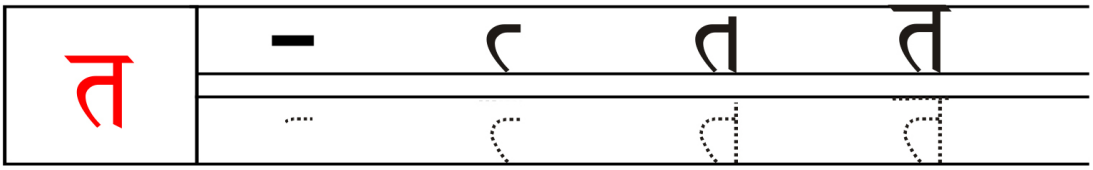
खालील शब्दातील ग, त, व, र, घ या अक्षराखाली रेष ओढ

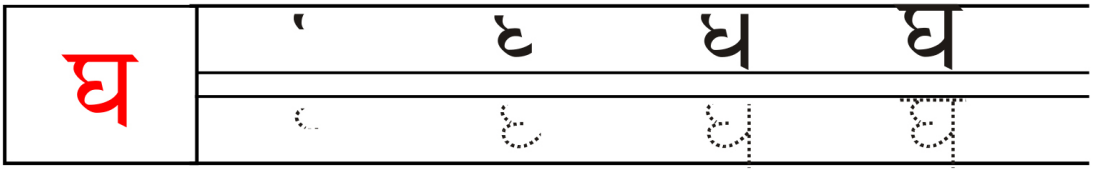
नर	बाग	वाघ	तळ	सर
बघ	वात	साग	वजन	नग
जर	घट	तट	समर	जवळ

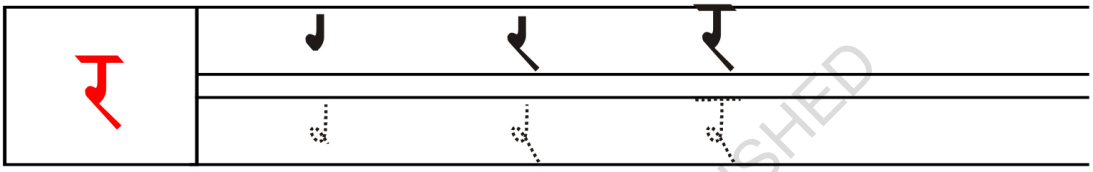

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

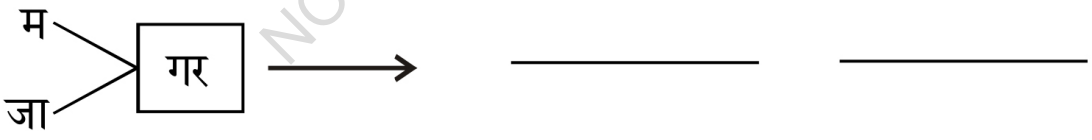

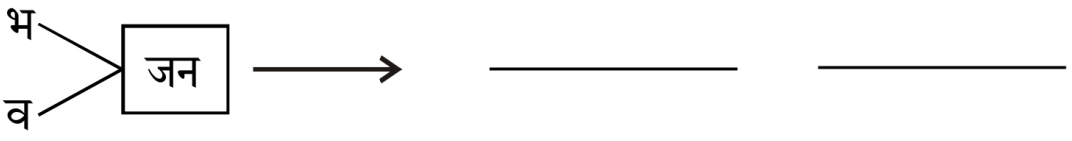

नमुन्याप्रमाणे कर.

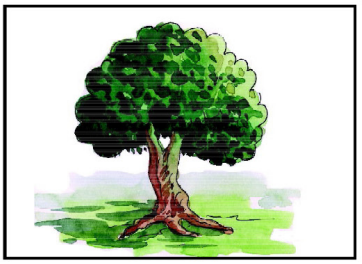

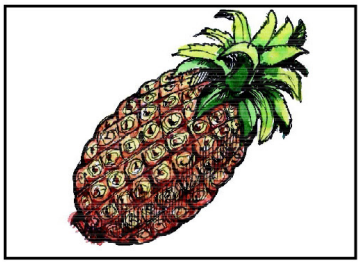
@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पपई

झाड

अननस

प	झ	ड	अ

वाच व सारखी अक्षरे जोड

प	झ	ड	अ
झ	प	अ	ड
प	अ	झ	ड
प	अ	ड	झ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

खालील शब्दातील प, झ, ड, अ अक्षराभोवती गोल कर

पसा	माझ	बाप	जाड	अमर
साप	झरा	भडक	गड	पदर
अजब	झळ	जड	अकरा	झडप
जप	झगा	माड	अगर	झाक

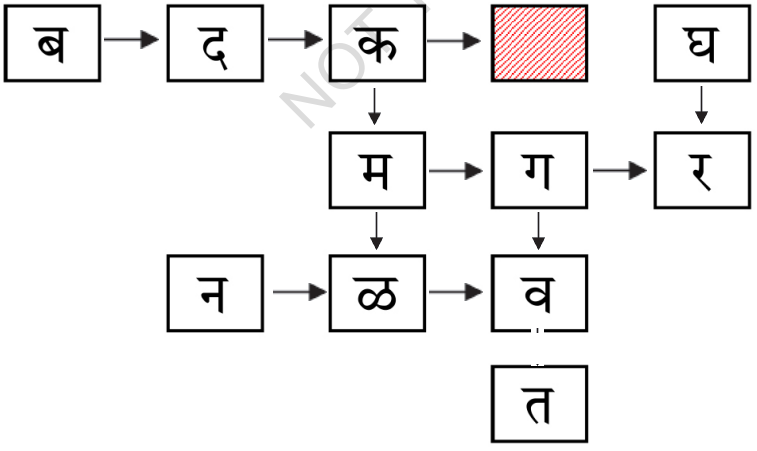
बघ गिरव व लिही

प	५ ५ प प
झ	ट ड झ झ
ड	ड ड
अ	उ उ अ अ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

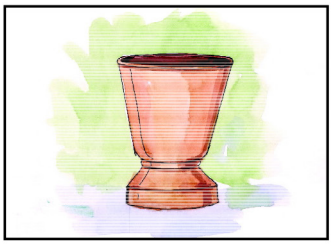
चौकोनातील आडवी आणि उभी अक्षरे पाहून -

उदाहरणाप्रमाणे शब्द तयार कर.

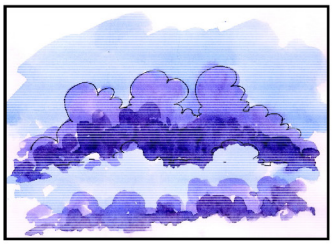

बदक

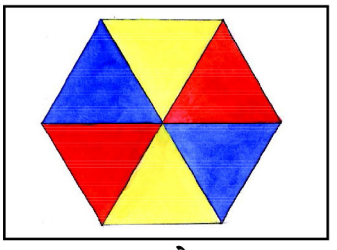
तू पाहिलेल्या पक्ष्यांची नावे सांग.

उखळ

ढग

षट्कोन

उ	ख	ष	ट	ढ

कृती - खालील षट्कोनातील उ, ख, ष, ट, ढ,या अक्षराभोवती गोल कर

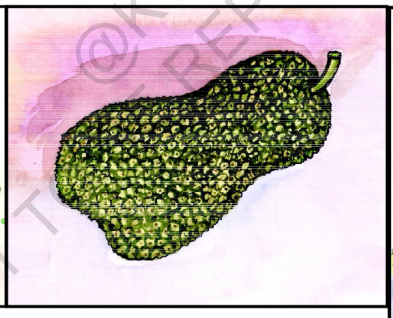
उचल, नख,
षटक, कपट, खत,
ढग, घट, उदक, टणक,
उघड, चढ

@KYBS
NOT TO BE REPUBLISHED

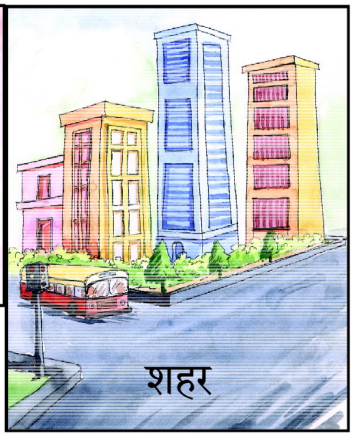
उ	उ उ
ख	ख ख ख ख
ष	ष ष ष ष
ट	ट ट

इमारत

फणस

इ फ ण श ह

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

वाच व जोड्या जुळव.

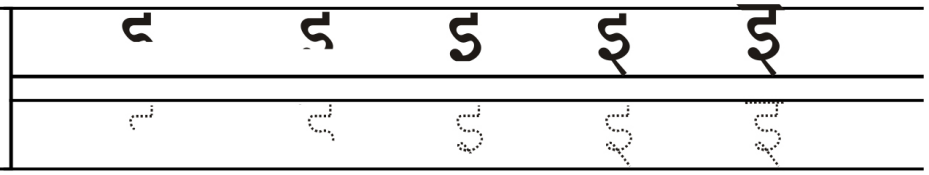
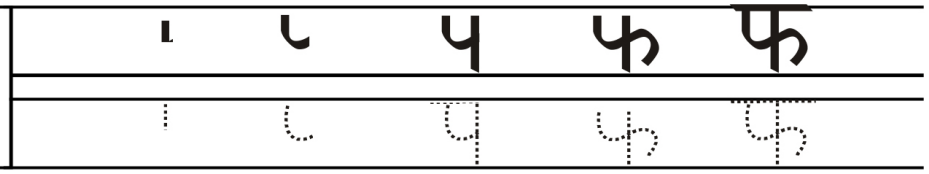
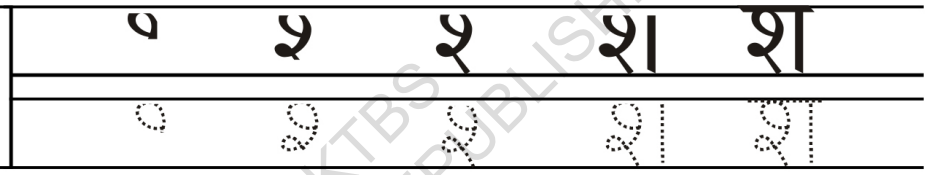
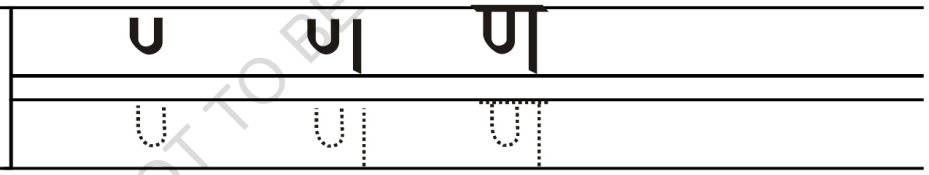
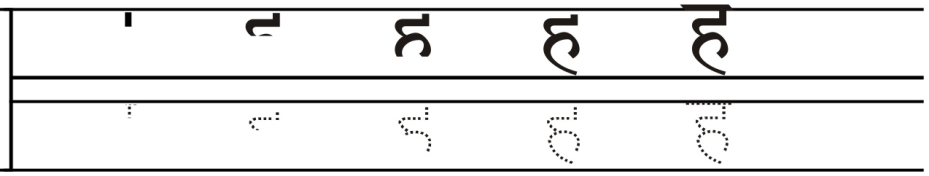
फ	ण
इ	श
ण	ह
श	इ
ह	फ

पुढील चौकातील अक्षर वाच, त्या पुढील शब्दातील ते अक्षर ओळखून गोल कर

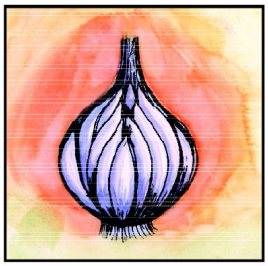
फ	फड	डफ	वाफ	फणस
इ	इतर	इसम	इलाखा	इतका
ण	बाण	सण	खाण	रमण
श	शरद	शहर	शहाजी	यश
ह	हरीण	हळद	हजर	हवा

@KTRS NOT TO BE REPUBLISHED

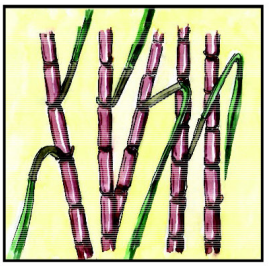
बघ गिरव व लिही.

इ	
फ	
श	
ण	
ह	

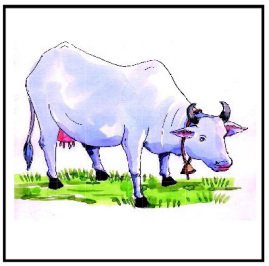
@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

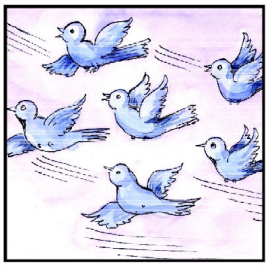
लसूण

ऊस

गाय

थवा

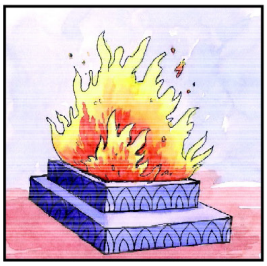
ऊ य थ ल

खालील चित्रातील ल, थ, ऊ अक्षराभोवती गोल कर.

@ITBS NOT TO BE REPUBLISHED

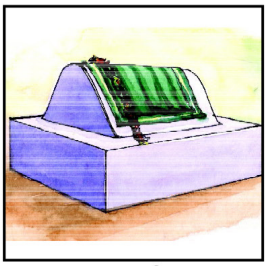
पुढील शब्दातील ल थ ऊ आणि य अक्षताभोवती गोल कर.

यज्ञ

पाल

थडगे

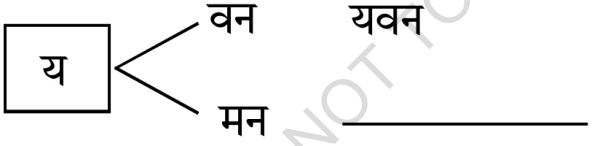

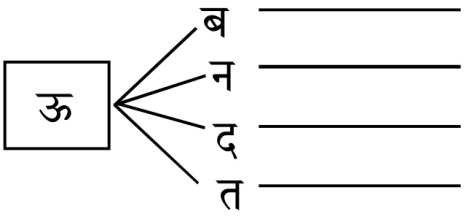
ऊस

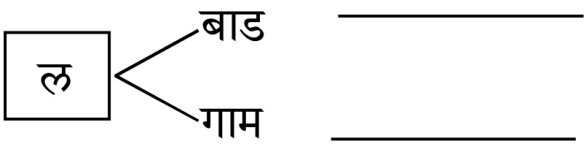
बघ व गिरव.

य	य	य	य	य
ऊ	ऊ	ऊ	ऊ	ऊ
थ	थ	थ	थ	थ
ल	ल	ल	ल	ल

नमुन्याप्रमाणे लिही.

तुला माहीत असलेल्या खेळांची नावे सांग.

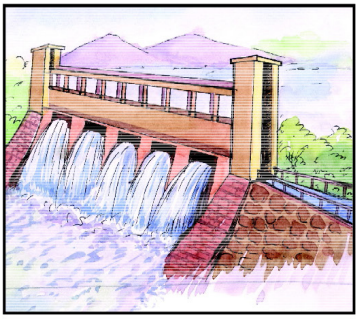
@RTBS NOT TO BE REPUBLISHED

चमचा

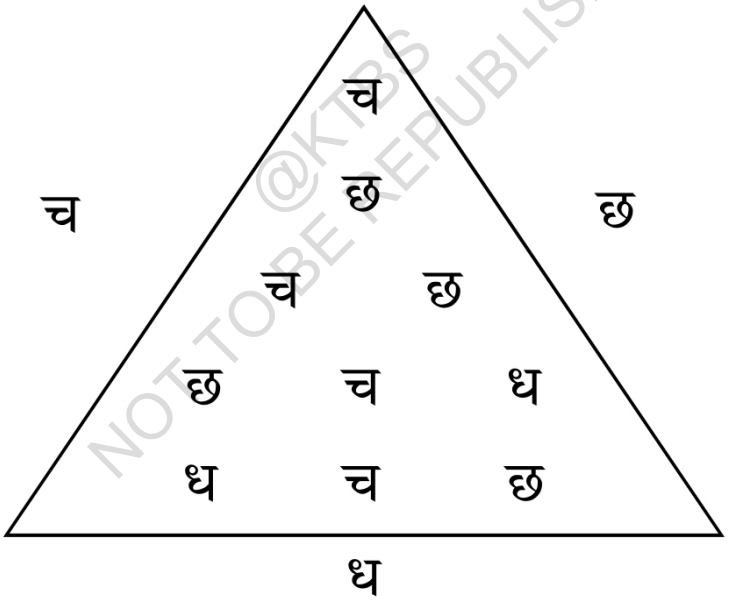
छत्री

धरण

च छ ध

वाच व जोड. सर्व 'च' लाल रंगाने, 'छ' निळ्या रंगाने, 'ध' पिवळ्या रंगाने जोड

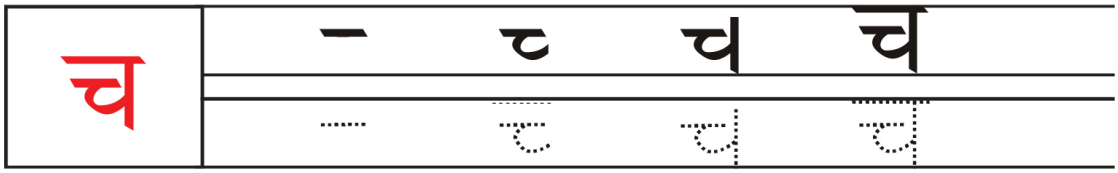

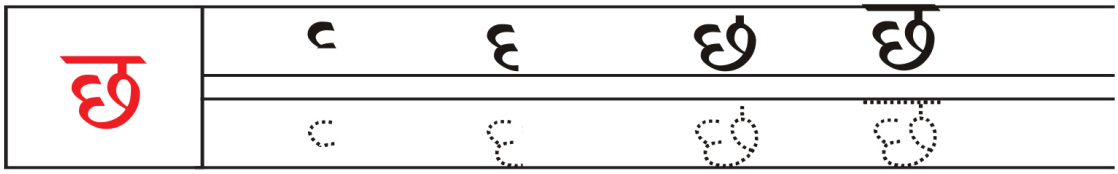
@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

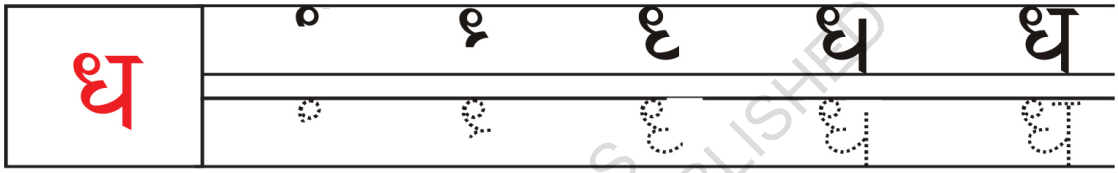
खालील शब्दातील 'च', 'छ', 'ध' ही अक्षरे ओळखून त्यांना गोल कर.

चहा	छत	धर	वाच	नाच
छडी	छगन	छबी	चव	छटा
धरण	धन	वध	मध	धमक

बघ व गिरव.

उलटे सुलटे कसेही वाच व पुन्हा लिही.

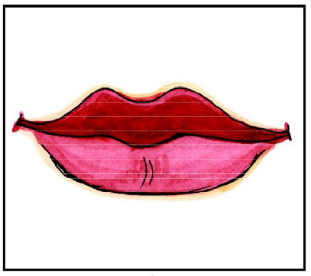
कनक	सरस	कटक	सकस
कडक	नमन	नयन	मलम
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

तुमच्या स्वयंपाकघरातील वस्तुंची नावे सांग.

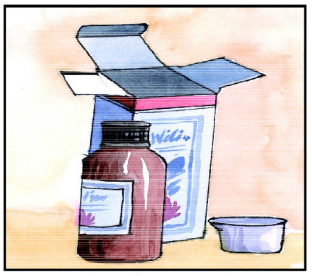
@KEBS NOT TO BE REPUBLISHED

आई

ओठ

औषध

आ ओ औ ठ

अक्षरे वाच व जोड.

@ TBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पुढील गोलातील शब्द वाच व त्या पुढील शब्दातील त्या अक्षराखाली रेघ ओढ.

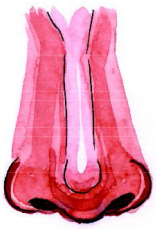
आ	आदर	आई	आज	आवक
ओ	ओठ	ओम	ओणवा	ओझे
औ	औत	औटकी	औदुंबर	औपचारिक
ठ	साठ	ठक	मठ	माठ

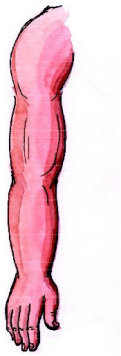
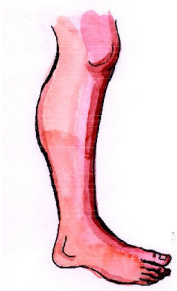
बघ गिरव व लिही.

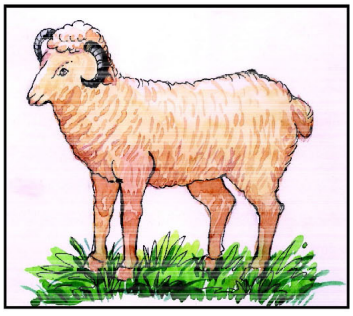
अ	ऽ उ ऊ अ अ ऽ उ ऊ अ अ
आ	ऽ उ ऊ अ आ आ ऽ उ ऊ अ आ आ
ओ	ऽ उ ऊ अ आ आ ओ ऽ उ ऊ अ आ आ ओ
औ	ऽ उ ऊ अ आ आ ओ औ ऽ उ ऊ अ आ आ ओ औ
ठ	ऽ ठ ठ ऽ ठ ठ

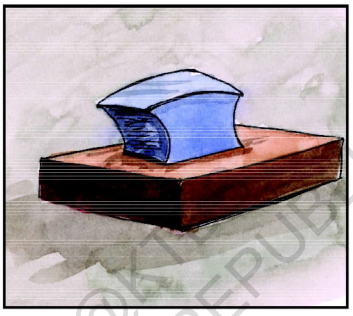
@KTS NOT TO BE REPUBLISHED

तुझ्या शरीराच्या अवयवांची नावे सांग

एडका

ऐरण

अंगठी

ए ऐ अं

@KEP NOT TO BE REPUBLISHED

वाच व एकसारखी अक्षरे रेषेने जोड. एका अक्षराला एक रंग वापरा.

ए ऐ अं

ऐ अं ए

अं ए ऐ

खालील शब्दातील 'ए' अक्षराभोवती गोल, 'ऐ' अक्षराभोवती चौकोन व 'अं' अक्षराखाली रेष ओढ

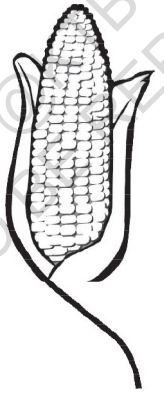
एक	अंबारी	ऐतखाऊ
अंत	एकटा	ऐवज
एकदा	अंक	ऐश
एकी	अंदाज	ऐपत

@KVBS NOT TO BE REPUBLISHED

बघ गिरव व लिही.

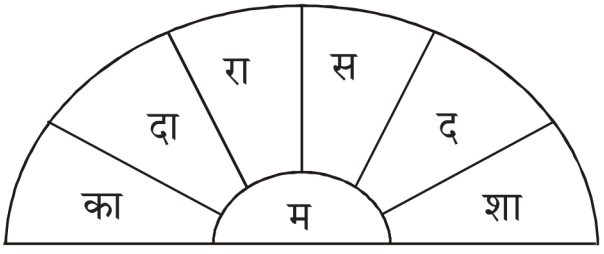
ए	ए ए ए ए
ऐ	ऐ ऐ ऐ ऐ ऐ
अं	अं अं अं अं अं अं

'ए' पासून कणसाचे चित्र तयार कर व रंग भर.

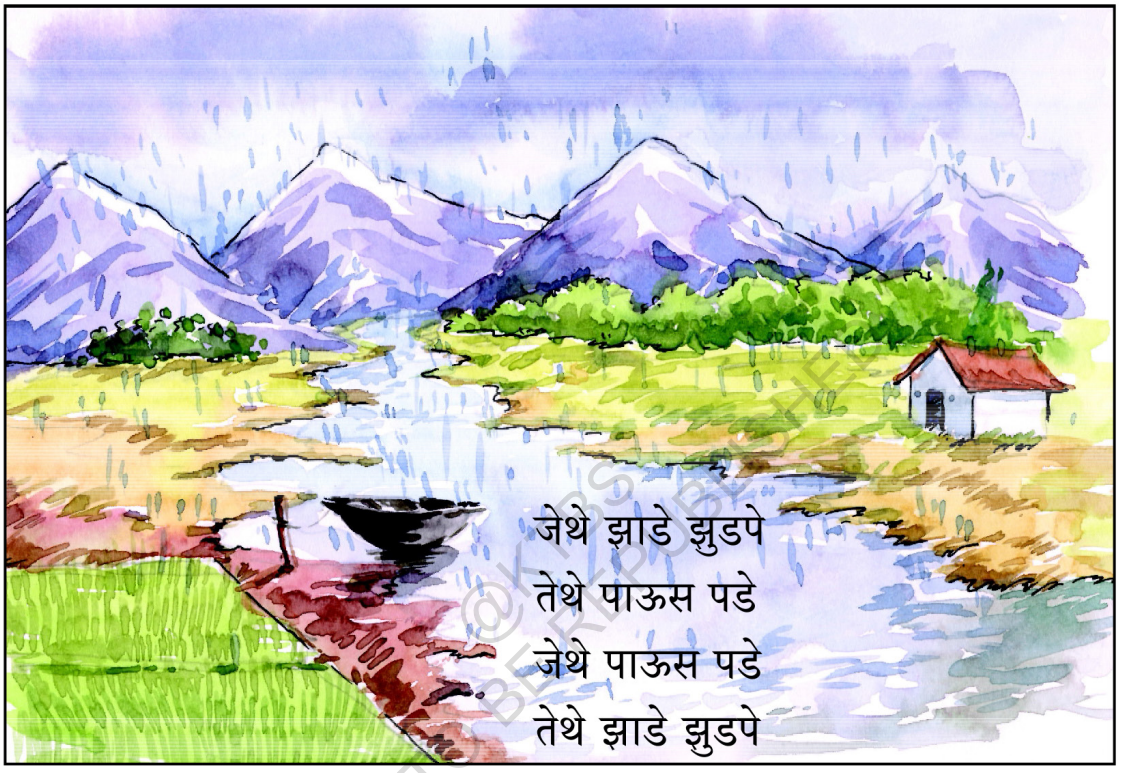

© BBS NOT TO BE REPUBLISHED

'म' अक्षराने शेवट होणारे शब्द तयार कर

ऐक, म्हण व वाच

NOT TO BE REPUBLISHED © KSSB

बघ, वाच व वळणदार अक्षरात लिही

एक _____ पेरु _____

पेढे _____ ठेका _____

जेवण _____ लेखणी _____

सराव/लेखन पाठ - 12

स्वर व व्यंजन

U3Y3G4

स्वर

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ
ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः
ऋ	ऌ				

व्यंजने

क	ख	ग	घ	ङ	
च	छ	ज	झ	ञ	
ट	ठ	ड	ढ	ण	
त	थ	द	ध	न	
प	फ	ब	भ	म	
य	र	ल	व	श	
ष	स	ह	ळ	क्ष	ज्ञ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED